

Temps era temps

El rellotge de la plaça de l'Àngel

Fa uns dies en passar per la plaça de l'Àngel, de forma gairebé automàtica com sempre feia, vaig mirar el rellotge que hi ha a la façana del centre comercial de la cadena Kiddy's Class. Oh sorpresa! Després de gairebé 20 anys aturat, el rellotge tornava a funcionar, fins i tot il·luminat a la nit. Vaig recuperar la imatge de la meua infància amb aquell rellotge: el rellotge de Merly

Josep Bayerri Raga,
periodista

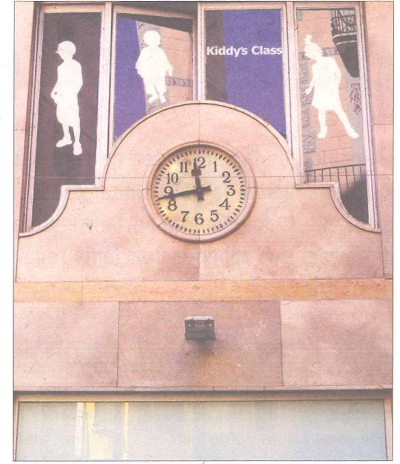

Al centre de Tortosa hi ha la plaça de l'Àngel. Per als que no en sàpien el nom, recorda la figura del Sant Àngel Custodi, un dels patrons de la ciutat amb Sant Roc, Santa Corudula i Santa Càndida. Eren patrons dit menors, darrere de la Verge de la Cinta, Patrona Major des de 1863. Al centre de la plaça hi havia una capelleta, construïda per aportació popular dels veïns el 1737, que dona nom a la plaça i al carrer; darrere, just on comença el carrer d'en Carbó, hi ha-

via una petita casa al baixos de la qual, el 1915, obriria la rellotgeria del senyor José Merly Firmat coronada per un enorme rellotge de gran cercle i números potents emmarcat per dues figures femenines al·legòriques al treball i al temps. La capelleta de l'Àngel fou enderrocada el 1932 per urbanitzar la plaça i el taller de Merly, amb el seu rellotge, quedaren ben visibles. Cap als anys vint del segle passat a la premsa local es discutia anecdòticament i en to divertit sobre quina era l'hora vàlida a la ciutat: la del rellotge de la catedral, el de l'estació del ferrocarril com estava ma-

El rellotge que coronava la façana de casa Merly a l'inici del carrer d'en Carbó, quan encara no s'havia enderrocada la capelleta de l'Àngel que es veu a l'esquerra de la imatge (foto del llibre 'La vida tortosina, vol. 2' de Quimo Panisello). A la dreta, imatge actual.

nat arreu, o el de la plaça de l'Àngel. Cap a la dècada dels cinquanta la casa del rellotger Merly fou enderrocada per ampliar l'edifici adjacent on

hi havia els magatzems Martí Lapiedra, una botiga de roba i teixits, aleshores la més important de les comarques ebrenques. Merly s'instal·là a una petita entrada al carrer de Santa Teresa on continuà l'ofici fins a la seua mort. Sembla cert que en formalitzar la venda Merly va imposar la condició que a la façana del nou edifici es col·loqués un rellotge en record del seu. No fou l'original, que es degué perdre, però sí un de nou que el el va substituir i que encara perviu. El 1999, Martí Lapiedra va plegar el negoci i els locals passaren a mans de Zara per a la seua filial Kiddy's Class. El rellotge va deixar de funcionar.

El rellotger Merly era un personatge singular i popular. Els rellotges no eren només el seu ofici sinó la seua passió. Es dedicava a la reparació però també a la fabricació de noves peces a partir del rebuig dels vells. Mai en llançava cap a la brossa i al seu taller conservava caixes amb centenars de rellotges inútils la major part de butxaca, dels que eren habituals a finals del segle XIX, amb la seua cadena de subjecció. Quan treballava anava sempre amb una bata de color gris i una lupa enganxada a l'ull. Passejava molt pels carrers tortosins atauïtant-ho tot, especialment qualsevol obra nova o incidència urbana, sempre elegant amb boina i l'inseparable calliqueny; fàcil a la conversa amb un to irònic. Va morir el 1967 als 76 anys.

Cansat de passar per la plaça, mirar el rellotge i veure'l aturat sempre

a la mateixa hora, a principis d'abril vaig trametre una carta al senyor Amancio Ortega, propietari d'Inditex de la qual depenen, entre altres moltes empreses, les botigues Zara i la cadena Kiddy's Class per a roba infantil. Li explicava que a la façana de la seua botiga de Tortosa hi havia un rellotge, mort en el silenci des de feia molt de temps, la història del qual li contava; afegia que creia que amb una indicació seua podria posar-se

L'autor de l'article va enviar una carta a Amancio Ortega demanant-li que arreglés el rellotge de la façana del Kyddi's Class, aturat durant 20 anys. En tres mesos, ja funciona

en marxa. No em va respondre. Algú em va dir que no ho faria, la gent poderosa reben centenars de cartes al dia i no solen contestar-les. El fet és que avui, tres mesos després del meu escrit, el rellotge torna a marcar l'hora; l'han arranjat i li han donat corda com cal i li han posat llum. Estic segur que és casualitat i que la meua carta res té a veure amb el resultat final, però em permetran que em faça la il·lusió de creure que ha estat l'escrit d'un vell periodista que ha fet possible recuperar l'hora tortosina de la plaça de l'Àngel. De totes maneres, siga benvingut de nou el rellotge que un dia fou de Merly. Gràcies senyor Ortega.

CONSULTES EXTERNES / URGÈNCIES / SALA DE PARTS / HOSPITALITZACIÓ / QUIRÒFANS / PROVES DIAGNÒSTIQUES I TERAPÈUTIQUES

Clínica Terres de l'Ebre
TORTOSA

Atenció sanitària,
propera i accessible

Pl. de Joaquim Bau, 6-8 43500 Tortosa
clinica.tortosa@grupsa-gessa.cat

977 588 200

Reserva de visites: 977 588 205

Atenció personalitzada per a mútues i particulars de les Terres de l'Ebre, el Baix Maestrat i el Baix Aragó

Especialitats i Serveis

- Al·lèrgologia
- Anàlisis Clíniques
- Anatomia patològica
- Anestesiologia i Clínica del Dolor
- Angiologia i Cirurgia Vascular
- Aparell Digestiu i Endoscòpia Digestiva
- Cardiologia
- Cirurgia General i Aparell Digestiu
- Cirurgia Oral i Maxil·lofacial
- Cirurgia Pediàtrica
- Cirurgia Plàstica, Estètica i Reparadora

- Dermatologia
- Dietètica
- Endocrinologia i Nutrició
- Especialitats pediàtriques (Cardiologia, Endocrinologia, Gastroenterologia i Pneumologia)
- Farmàcia
- Infermeria
- Llevadores
- Medicina de l'Esport
- Medicina General
- Medicina Interna
- Neurologia i Neuropsicologia

- Obstetrícia i Ginecologia
- Oftalmologia
- Otorinolaringologia
- Pediatria
- Pneumologia
- Psicologia Infantojuvenil
- Psiquiatria
- Radiologia i Diagnòstic per la Imatge
- Rehabilitació i Fisioteràpia
- Reumatologia
- Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica
- Urgències
- Urologia i Andrologia